

EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
Limba și literatura română
Etapă I – 8.10.2011

Clasa a IX-a

Numele și Prenumele	
Școala	

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Nu se acordă puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 180 de minute.

Subiectul I (70 de puncte)

A. Citește cu atenție textul următor și răspunde la cerințele formulate:



Mult mai clar au stat lucrurile cu prima carte pe care, hm, să zicem că am încercat să o citesc... Cartea cu pricina nu era nici pe departe una de beletristică, nu era nici măcar una de colorat, cum stătea bine unui copil încă nealfabetizat ca mine, ci o ... carte de bucate a Sandei Marin, descoperită în bucătăria mamei. Pe paginile ei am început – ajutat de părinți – să învăț a citi „fotografiind” mai întâi cu privirea cuvintele, după învățarea prealabilă a literelor. Aveam, pe atunci, vârsta de patru ani și jumătate, o vârstă considerată precoce azi în materie de citit. (...) Cum însă, pe lângă rețete, cartea avea și ilustrații cu feluri de mâncare foarte apetisante, mmm! efectul asupra mea a fost unul teribil. Îmi amintesc și azi cu câtă fascinație priveam un desen al conopidei (care mi s-a părut că seamănă cu muma pădurii), ca și spaima pe care mi-a insuflat-o în suflet cuvântul „sufleu”...Cred că am avut și coșmaruri după asta! Dacă aș ține cu orice chip să mă dau mare, aș zice că întâlnirea cu cartea Sandei Marin n-a făcut din mine nici un bucătar, nici un mâncău, ci un „om de gust”.

(Paul Cernat, **Cărți de bucate, enciclopedii, mângăleli**)

- | | | | | | | | | | | | | | |
|------------|--|-----------|--------------|---------|----------|---------|---------|--|--------------|--|--------|--|----------|
| 6 p | 1. Citește cu atenție afirmațiile de mai jos. Dacă apreciezi că afirmația este adevărată, încercuiește litera A. Dacă apreciezi că este greșită, încercuiește litera F. | | | | | | | | | | | | |
| | <ul style="list-style-type: none"> • Cuvântul <i>sufleu</i> este format prin derivare de la substantivul <i>suflet</i>. A // F • Cuvântul <i>rețetă</i> este folosit cu sens figurat în textul de mai sus. A // F | | | | | | | | | | | | |
| 6 p | 2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Punctele de suspensie sugerează, în construcția <i>ci o ... carte de bucate</i> : | | | | | | | | | | | | |
| | a. surpriza; b. melancolia; c. încântarea. | | | | | | | | | | | | |
| 6 p | 3. Leagă, prin săgeți, cuvintele din cele două coloane, astfel încât să obții perechi de sinonime: | | | | | | | | | | | | |
| | <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">apetisant</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">extraordinar</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">teribil</td> <td style="text-align: center;">de vreme</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">precoce</td> <td style="text-align: center;">uimitor</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">surprinzător</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">gustos</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">timpuriu</td> </tr> </table> | apetisant | extraordinar | teribil | de vreme | precoce | uimitor | | surprinzător | | gustos | | timpuriu |
| apetisant | extraordinar | | | | | | | | | | | | |
| teribil | de vreme | | | | | | | | | | | | |
| precoce | uimitor | | | | | | | | | | | | |
| | surprinzător | | | | | | | | | | | | |
| | gustos | | | | | | | | | | | | |
| | timpuriu | | | | | | | | | | | | |

- 6 p** 4. Transcrie fragmentul în care se dezvoltă motivul fascinației exercitate de desenul conopidei asupra copilului.
- 6 p** 5. Comentează, în 3-5 rânduri, structura *n-a făcut din mine nici un bucătar, nici un mâncău, ci un „om de gust”*.

B. Citește cu atenție textul următor și răspunde la cerințele formulate:



469. SUFLEU DE CONOPIDĂ: 1 conopidă mare, 3 ouă, 1/2 lingură făină, 1 ceașcă lapte, 3 linguri brânză, 1 ceapă, 2 linguri unt, unt proaspăt cât o nucă, sare.

Se fierbe conopida, se scurge, se trece prin sită. Separat se prăjește ușor o ceapă tocată mărunt, cu o lingură de unt. Se adaugă făina, se stinge cu lapte sau cu apă. Se ține să fiarbă până se îngroașă ca o smântână. Se amestecă cu conopida, se adaugă două linguri de brânză rasă, trei gălbenușuri, o bucată de unt proaspăt cât o nucă și la sfârșit trei albușuri bătute spumă. Se potrivește de sare. Se toarnă compoziția într-o formă unsă cu unt. Se presară brânză. Se dă la cuptor la foc potrivit, ținându-se până crește și se rumenește frumos deasupra. Același sufleu se poate pregăti și din dovlecei. Cine nu dorește să pună ceapă în sufleu, poate prăji direct făina în unt, continuând apoi ca mai sus.

(Sanda Marin, **Carte de bucate**)

- 6 p** 1. Citește cu atenție afirmația de mai jos. Dacă apreciezi că afirmația este adevărată, încercuiește litera A. Dacă apreciezi că este greșită, încercuiește litera F.
- Cratima, în structura *ținându-se*, marchează elidarea unui sunet. A // F
- 6 p** 2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
- Conopida: a. se toacă mărunt; b. se trece prin sită; c. se prăjește în unt.
 - Același sufleu se poate pregăti și din: a. ceapă; b. varză; c. dovlecei.
- 6 p** 3. Scrie câte un antonim pentru sensul din text al cuvintelor *proaspăt* și *se îngroașă*.
- 6 p** 4. Transcrie, din textul citat mai sus, trei termeni din câmpul lexico-semantic al matematicii.
- 6 p** 5. Scrie trei expresii care conțin în structura lor verbul *a trece*.
- C.**
- 4 p** 1. Menționează persoana la care sunt folosite verbele în cele două texte.
- 6 p** 2. Prezintă, într-un text de 6-8 rânduri, două diferențe care există între textele citate mai sus.

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Scrie o compunere de 20 - 25 de rânduri în care să îți exprimi părerea despre importanța cărții.
(Prezentarea modului în care cartea poate influența comportamentul omului, susținerea unei opinii argumentate despre importanța cărții în viața omului)

Pentru conținutul compunerii vei primi 16 puncte, iar pentru redactare 14 puncte (organizarea ideilor în scris; utilizarea limbii literare; respectarea părților unei compuneri; ortografia; punctuația; așezarea în pagină, lizibilitatea; încadrarea în limita de spațiu indicată).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 20 de rânduri și să dezvolte subiectul propus.

Punctaj total 100 puncte.